

KORRESPONDENT

przy Gazecie
Warszawskiej.

ROLNICZY, HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY.

Wychodzi
dwa razy na
tydzień

DNIA 9
21 Lutego

N° 15.

ROK 1856.

WIADOMOŚCI STATYSTYCZNE

O fabrykacji Cukru

W KRÓLESTWIE POLSKIM,

w roku 1854/5.

W roku 1854/5, liczącym się od dnia 1/13 Września 1854 r. do tegoż dnia 1855 roku, znajdowało się w Królestwie Polskim, fabryk cukrowych 55, czyli taka sama liczba jak w roku poprzednim, a mianowicie: W Guberni Warszawskiej 35, Radomskiej 7, Lubelskiej 10, Płockiej 1, Augustowskiej 2.— Z pomiędzy nich wszelako pięć było nieczynnych.

Fabrykacja wykonywana była: podług systematu prassowego w fabrykach 47; podług systematu maceracyjnego 1; podług jednego i drugiego systematu razem, w fabryce 1; a jedna fabryka ograniczała się na samem rafinowaniu cukru.

Przerobiono w tym roku na cukier buraków świeżych
pudów 4,805,040
Buraków zasuszonych, pudów 2 300

Razem pudów 4,807 340

W porównaniu z rokiem 1853/4, mniej pudów 1596180
Otrzymano zaś mączki cukrowej na sprzedaż lub do rafinerii
zdanej, pudów 276,391.

W porównaniu z rokiem poprzednim mniej o pudów 75,051.

W 23 fabrykach wyrabiających cukier w głowach, otrzymano
go pudów 275,620; w porównaniu z rokiem poprzednim, mniej o pu-
dów 60,844.

W stosunku ludności kraju, wyrób cukru w głowach dochodził
do 2²⁰/₁₀₀ funtów na jedno indywiduum ludności.

Lekarstwo na księgosusz.

Jeżeli ogień, gradobicie, powszechny nieurodzaj i tyle innych przypadków losowych, bolesne są dla gospodarza, to pewnie wszystko przechodzi epidemija na bydło, zwłaszcza jak w tym roku, zabójcza. Traci się nie tylko wartość bydła, paszy zarażonej, gnoju, tego złota gospodarskiego, który spalić trzeba, ale i cała robota opóźnia się ze stratą następnych zbiorów. Kto nie ma kapitału rezerwowego, odpowiedniego przynajmniej rocznemu dóbr dochodowi, który każdy mieć powinien, chociaż na nieszczęście daleko więcej bez niego się obywa, ten mówię zginął zupełnie. Kto zaś ma ów kapitał i ten zostaje jeszcze w kłopotcie, bo bydła nabywać nie może, dopóki zupełnie epidemija nieustanie, a że u nas już przeszło pół roku trwa ciągle, w takim więc razie wypada przynajmniej uderzyć w kupno koni. Właśnie w tak nieszczęśliwym znajduje się położeniu: mam dwie dzierzawy w Sandomierskim i Stopnickim i do obydwóch po

kilkomiesięcznej obronie wkrađa się przeciw epidemija, która w sąsiedztwach poprzednio już wielkie szkody porobiła. Szczególniej w Sieragach prawie w jednym miesiącu sto jedynastce ładnego bydła zdechło; ale byłym i resztę 63 sztuk na tym folwarku postradał, gdyby nie lekarstwo równocześnie prawie przez księdza Olszewskiego, proboszcza mego z Beszowy, i p. Garbusińskiego, lekarza Okręgu Staszowskiego, następczone i zalecone jako skuteczne.

Jakoż i u mnie dobrem się okazało, gdyż co poprzednio dwudziesta sztuka zaledwie wyzdrowiała, to po użyciu tego środka 2/4 ocalały. Mam sobie więc za największy obowiązek podać wszystkie szczegóły mego postępowania do wiadomości publicznej, ażeby każdy z niego mógł korzystać. Upprzedzam atoli z góry, że wiele osób słysząc o dobrym skutku tego u mnie lekarstwa, zgłaszało się po informacje, której każdemu najchętniej udzielałem, ale co prawda nie wszędzie tak skutecznem się okazało. Domyślałem się jednak iż zapewne kazano służącym zastosować się do mego przepisu, bez ścisłego nadzoru samego właściciela, lub osoby zaufanej. A że służący nasi rzadko kiedy wypełnią z należytą precyzją dane im zlecenia, zwłaszcza gdy są nieco za trudne, więc to nie lekarstwo ale raczej złe jego użycie zawiodło. Nacieranie bowiem mocne każdego bydła amonią o czem zaraz powiem, jest przykre, bo szczypie w oczy. Mówię to z własnego doświadczenia, które sztuki bydła były przy mnie kurowane, albo przy p. Jaroszewskim, praktykancie, te wyzdrowiały z małym wyjątkiem; jak tylko zaś sami służący te operacje robili, traciłszy pacjentów. Lekarstwo na księgosusz brałszy w aptekach w Staszowie i Stopnicy. Właściciel nawet tej ostatniej p. Żelazowski, nadesłał mi opis jego roboty następujący: Sześć funt. soli amoniackiej, i tyleż wapna świeżo zlasowanego, nasyciono 9 f. wody przekroplonej o ile tylko gazu wydzielić się mogło; płyn ten zupełnie nasycony stanowi preparat, który technicznie zowią: Liquor amonii caustici Skoro więc bydło zachoruje, co zaraz poznać po wielu znakach, ale najwyraźniej po braku apetytu, odstawia się natychmiast do lazaretu Kuracya zaczyna się od dobrego wytarcia sierci na krzyżu zgrzebłem albo i wiechciem; dalej umoczyć garść sporą pakul w powyższym płynie, liquor amonii caustici, wytrzc bydłciu w gębie i nozdrzach. Później nacierać mocno kilka minut krzyż, poprzednio zgrzebłem tarty, temiż pakułami polewając je owym płynem, iżby zawsze mokrawe były. Nareszcie, zwilżyć dobrze te same pakuly, rozłożyć szeroko jak dobre dwie dłonie i przyłożyć w tém samym miejscu gdzie się nacierało, okryć derą lub płachtą w kilkoro złożoną, i przywiązać postronkiem żeby nie zleciały ze swojego miejsca. Na to uwagę dać należy, bo bydle kręcić się będzie iusiłować zrzucić dokuczające mu pakuly namaczane amonią. Po kilku godzinach, jeżeli bydło nie zdaje się zdrowsze, powtórzyć należy to wszystko, ma się tylko rozumieć żeby już zgrzebłem nie trzcć, ale pakułami maczanymi w amonii i znów przykryć ciepło. Zwykle drugiego dnia nabiera chęci do jedzenia; w takim razie dobrze dawać żur solony do picia i zwykłą paszę. Lekarstwo powyższe jest bardzo szczypiące, formują się zaraz wielkie bąble na skórze bydłcia; to nawet co od kilku miesięcy wyzdrowiało, jeszcze dotąd ma widoczne znaki na sobie.

Któremu zaś bydło zdawało nam się że to lekarstwo nie pomaga, dawałem z dobrym skutkiem emetyku, rozpuszczonego w ciepłej wodzie, po 35 gran. dwa razy w ciągu kilkunastu minut. Choroba ta ma własność powracania się: jedna krowa na początku wyzdrowiała sama bez użycia lekarstw, w parę tygodni powtórnie zasłała i zdechła. Ale też był i taki wypadek, że inna krowa przez kilka tygodni chodziła między chorą bydłem. Uważano ją za straconą, jednak ta ciągle była zdrową i po ustaniu w tym miejscu zarazy żyje dotąd. Jako prezerwatywę, zawsze dawałem każdej sztuce w Maju przed jęzieniem po jednym jaju 9 dni w dziegiu moczonem. Inni dają śledzie, żaby, albo słoninę z dziegiem. Albo wkopują garnek nowy w ziemię, drugi także nowy, z dnem drobno jak durszlak podziurawionem, kładą w pierwszy, nasypują siemienia konopnego w ten drugi, szczerlinie przykrywają i okładają węglem gorącym przez 24 godzin. Po czem olej, co naciecze do spodniego garnka, biorą maczają w nim chleb, robią gałki i dają bydłu podobno z dobrym skutkiem jako prezerwatywę. Nie mówię już o doświadczonem niedawno prezerwatywie tyle zasłuzonego w kraju p. Ordegi. Ale najpewniejsza ochrona, żeby bydło zdrowe nie miało zetknięcia z chorą, i z tem wszystkiem co go tylko otaczało.

Jeż zaś uniknąć tego zwłaszcza gdy się choroba najmniej rozszerzy, jest bardzo trudno, i w miarę jej postępu prawie niepodobna, a zatem dla dobra ogółu i ocalenia gospodarstwa krajowego, o którego podźwignienie tyle wysiłku się robi, bardzo pożądanem byłoby postanowienie, nakazujące za pierwszym pojawieniem się tej choroby, wybić zaraz wszystko bydło w tem miejscu, wynagradzając poszkodowanych z ogólnych składek. Wrazie zaś nieszczęśliwego rozszerzenia się jej, ustanowić przynajmniej dwa lub trzy komiteta, w miarę potrzeby, w każdym powiecie, z gorliwych obywateli, którzyby z całym poświęceniem pilnowali porządku ustawą policyjną nakazanego.

W Czyżowie, d. 9 Lutego 1850 r. Ewaryst Psarski.

Jedyny środek przeciwko księgosuszowi.

Zapatrząc się na tyle rozmaitych rozpraw tak przez ludzi czynu jako teoretyków i marzycieli w Roznikach gospodarstwa krajowego, w *Korrespondencji Rolniczym*, oraz różnych pismach zmierzających do podniesienia rolnictwa naszego, wyrabia się przekonanie, zwłaszcza w ludziach nie fachowych, że gospodarstwa nasze, jeżeli nie równają się zagranicznemu, to przynajmniej mogą z niemi konkurować. Nawet najobojętniejszy konserwatysta, musi oddać hołd nowej generacji, która w tej ostatniej ćwierci wieku, bez zasobów materialnych znakomicie posunęła się naprzód; tak iż pędzony prądem zimny nasz badacz rolnik, występuje jedyniej do nowej walki z nowym nieprzyjacielem, z tem przekonaniem że pochyłość na jakiej stoim, prowadzi nas jak za rękę do nowej pomyślności.

Tymczasem inaczej stać się musi. Bodaj głos mój nie był wieszczym, ale zważywszy na coroczny upadek całych prawie owczarni, oraz całemi okolicami grasującą morderczą epidemią na bydło rogate, która rok rocznie robiła zniszczenia, w tym zaś roku panuje w straszny rozwój, rokuje nam nieuchybnie powrót do trzypolowego i dzikiego gospodarstwa! Na nic, mówię, wszelkie rozprawy, na nie żniwiarki, pługi Dombasla i extyrpatory, jeżeli nie będzie głównej podstawy! Wszelkie zaradce środki, tak przez weterynaryją jak i prywatne osoby polecane, prócz dobrych chęci i kosztów, do żadnych nie doprowadziły rezultatów a wszelkie ostrożności są ideałem: pomór ciągły i nieustający, porywający całe stada, z wiosną przez ruszenie nawozów, stać się może ogólnym. Wówczas następstwo proste przy dzisiejszym wysileniu powszechnem urodzajności ziemi, głody irlandzkie mogą się u nas powtórzyć.

Jedyny tylko środek leży w jak najspieszniejszej assekuracji ogólnej i przymusowej pod dyktando instytucji czysto-wiejskiej, jak jest Towarzystwo Kredytowe, którego bezpieczeństwo oparte na prosperowaniu gospodarstw wiejskich. Powtóre, że ta administracja będąc

matką naszego rolnictwa a tem samem wtajemniczona we wszystkie potrzeby ekonomiczne, pojmuje wartość czasu i zaradza bezwzględnie: Wszelka zaś inna droga jest długa, kosztowna, a zatem nie praktyczna, bo częstokroć lekceważenie referenta, narazić może całe okolice na nieobliczone straty? Potrzebą aby tę myśl moją, która wszakże jest ogólnem echem, ogólnem bezpieczeństwem, zdolniejszego pióra, pióra człowieka stanu należycie obrobiło i sankcją Opiekunczego Rządu otrzymało. Kończąc, będę wołał, nagłość; nagłość!

Ant. S. Obywatel z Garwolińskiego.

Jeszcze o płodozmianach.

Ze dobrze zastosowany do gruntu płodozmian istotne korzyści gospodarstwu rolnemu przynosi, wątpliwości już nie ulega, ale że tak mało jeszcze u nas gospodarstw przeprowadziło tę zmianę z zadawnionego trzypolowego układu, to zdaje się pochodzić najgłówniej z dwóch przyczyn: z nieznajomości jak płodozmian będzie najstosowniejszym do posiadanego gruntu, i ni umiejętności uregulowania przejścia z trzypolowego na płodozmiennę gospodarstwo.

Wielu z nas, przedsiębiorczych już, przy najlepszych chęciach i zasobach, tę poprawę swego gospodarstwa, lub zdających się w tem na szarlatanów jakich nie mało, po większej części z tych dwóch przyczyn potraciło, popsuło i cofnęło to gospodarstwo, a przez to jeszcze drugich gospodarzy od podobnych przedsięwzięć odstręczyło. — Dla tego, aby się samemu nie wystawić na szkodę i drugim nie zrazić, każdy, przed zaczęciem przejścia do płodozmiann, jeśli ma jakąkolwiek wątpliwość, czy dostatecznie poznał warunki, jakich to przedsięwzięcie wymaga, o ile możliwości oświecaćby się w tem i szukać rady doświadczonych już gospodarzy powinien. Ze potrzebę takiego znośnienia się u nas wielu dziś uznają, jest dowodem spółka rolnicza, w tym właśnie celu zawierająca się, pod przewodnictwem znakomitego a zawsze nam użytecznego obywatela, która aby przyszła do skutku wszyscy gorąco życzymy.

Ta to wątpliwość, czym dostatecznie zbadał dwie powyższe przyczyny i mnie obecnie skłania do odwołania się publicznego, aby za pośrednictwem tego pisma wyjednać naukę u ludzi obeznanych z przedmiotem i z światłej ich krytyki skorzystać.

Na rolach średnich, mniej więcej równiej dobroci, przy potrzebie kartofli na gorzelnię i przy braku zdrowego pasnika dla owiec, ułożym następujący płodozmian 12-letni: 1° ugór nawieziony; 2° ozimina; 3° strąki i okopowe; 4° jarzyna; 5° ugór; 6° ozimina; 7° okopowe na nawozie; 8° jęczmień z koniczyną; 9° koniczyna od Sgo Jana pasiona; 10° koniczyna do Sgo Jana nasiona później zorana; 11° ozimina; 12° owies.

Zdaje się, że tu ozimina wszędzie dobrze będzie położona po ugorze i po koniczynie na Sty Jan zoranej.

Kartofle z 7 szlaku, na świeżym nawozie, na spotrzebowanie zaraz użyte być mogą, a nawóz bliższy koniczynie przyczyni się do ich bujności i następnego urodzaju oziminy; na nasienie kartofle z 3go szlaku zostawićby należało.

Strąki i koniczyny zaledwie w kilkanaście lat po sobie następują, a w bliskości nawozu udać się powinny.

Jęczmień po kartoflach i owies, choć w drugim roku po koniczynach, obrodzą; téż same zboża w 4-tym szlaku także nieźle położone.

Z tego wszystkiego więc wnosićby należało, że układ ten odpowiada wszystkim warunkom dobrego płodozmiann, a i łatwość przemiany z trzypolowego gospodarstwa, prawie bez najmniejszej straty i właściwie tylko przez jeden rok przejścia, zalecać go powinna.

Przejście to tak ułożym: dajmy na to że mamy trzy pola, oznaczone liczbami rzymskimi I II. III. dzielę każde z nich na cztery części, z czego wypadnie pół 12cie, oznaczonych liczbami arabskimi.

I. ugór 1.	I. ugór 4.	I. ugór 7.	I. ugór 10.
II. ozimina 2.	II. ozimina 5.	II. ozimina 8.	II. ozimina 11.
III. jarzyna 3.	III. jarzyna 6.	III. jarzyna 9.	III. jarzyna 12.

W pierwszym więc roku, przypuścmy 1856-tym mamy 12cie szlaków, jak powyżej obsianych, a na każdym z tych szlaków wedle następnej tablicy przejście urządzam:

trypolowe 1856 r.	jeszcze 3-polowe 1857 r.	właściwe przej- ście 1858 r.	plodozmian 12° połowy 1859 r.
1. Ugór	Ozimina	Jarzyna	Ugór nawóz
2. Ozimina	Jarzyna	Ugór nawóz	Ozimina
3. Jarzyna	Ugór nawóz	Ozimina	Stręki i Okopo.
4. Ugór nawóz	Ozimina	Stręki i okopow.	Jarzyna
5. Ozimina na- wóz 1855 r.	Okopowe roślin.	Jarzyna	Ugór
6. Jarzyna	Ugór paśnik	Ugór	Ozimina
7. Ugór	Ozimina	Jarzyna	Okopo. nawóz
8. Ozimina	Jarzyna	Okopowe nawóz	Jęczmień z kon.
9. Jarzyna	Ugór nawóz	Ozimina z konic.	Koniczyna
10. Ugór	Ozimina	Jarzyna z koniczk.	Koniczyna
11. Ozimina	Jarzyna	Ugór	Ozimina
12. Jarzyna	Ugór	Ozimina	Owies

w 1856 r. mam trypolowe gospodarstwo, gdzie miejsca nawiezione w następnym do powziętego już planu stosuję.
w 1857 r. także będzie jeszcze trypolowe gospodarstwo; ale tu już nawóz w ugór wywożę w miejsca potrzebne, szlak zaś 6ty możnaby tu obsiać gryką, a choćby szporkiem na paśnik.
w 1858 r. jest właściwe przejście; ozimina tu chybić nie powinna, bo następuje po ugorze; zresztą stręki, rośliny okopowe, jarzyna wszędzie dobrze są położone; w szlaku 10-tym jeżeli to miejsce było dawniej nawiezione, sieje się jarzyna z koniczyną, jeśli nie, to sama jarzyna a później w roku następnym będzie ugór.
w 1859 r. już mam gotowy powyżej ułożony plodozmian, który istotnie przez jeden rok przejścia od trzy-polowego gospodarstwa jest oddzielony.

Dziewięć-polowy plodozmian na średnich rolach, który już mniej nawozu wymaga, podobnie możnaby ułożyć, z przejściem jednoročnym.

trzy polowe 1856 r.	jeszcze 3-polowe 1857 r.	właściwe przej- ście 1858 r.	plodozmian 9° połowy 1859 r.
1. Ugór	Ozimina	Jarzyna	Ugór nawóz
2. Ozimina	Jarzyna	Ugór nawóz	Ozimina
3. Jarzyna	Ugór nawóz	Ozimina	Kartofle i Gro.
4. Ugór nawóz	Ozimina	Kartofle i Grochy	Jęczmień z Kon.
5. Ozimina na- wóz 1855 r.	Kartofle	Jęczmień z Kon.	Koniczyna
6. Jarzyna	Ugór	Ozimina z Kon.	Koniczyna
7. Ugór	Ozimina	Ugór	Ozimina
8. Ozimina	Jarzyna	Ugór	Tatarka
9. Jarzyna	Ugór	Ozimina	Owies

W pierwszym 12°-polowym plodozmianie, największą niedogodność widzę w tem, że plodozmian taki dosyć nawozu wymaga; lecz dla tych, którym go brak, choćby w początkach przyszło robić komposty, przykupić ściłki, guano lub t. p. choćby wreszcie na szlak 1szy niewystarczyło nawozu, i przyszło go po oziminie, jarzynie, na 2 lata odłogiem zostawić, ozimina następna zawsze potę n będzie dobra, dalsza rotacja się utrzyma i coraz przysparzać będzie nawozów. Może mi zarzucą zbytek ugorów, ale jestem przekonany że w naszym północnym klimacie, obejść się bez nich nie można; kto jednak ich nie lubi, mógłby na szlaku 1szym nawiezionym, zasiać stręki, następnie oziminy, a dalej tatarkę i kartofle.

Więcej tu wad niewidzę, jednak proszę niech doświadczeni to ocenić i mnie objaśnić raczą. A. S. obyw. z Pułtuskiego.

Odezwa

do pana A. Wyszomirskiego w Kąpiętynie.

Trzy lata ubiegłe dały poznać, jaką dreny rolę odgrywają w osuszaniu gruntów; kto je posiada, ten ważność ich ocenił, kto nie ma pragnął takowe posiadać. Dążność do zaprowadzenia tej melioracyi objawia się w napotykanym często artykułach, traktujących ten przedmiot w pismach rolnictwu poświęconych.

Do upowszechnienia tej melioracyi były na przeszkodzie dwie ważne okoliczności: brak tanięj maszyny do wyrabiania rurek i trudność uskutecznienia niwelacyi w niektórych miejscowościach.

Za pośrednictwem *Korrespondenta* p. Lilp podał do powszechnej wiadomości (za co wdzięczni jesteście) sposób urządzania drenów pionowych, przez co unika się kosztownego niwelowania i jest możność w każdym położeniu mającym tylko warstwę spódnią przepuszczalną i w każdym czasie zaprowadzać dreny, celem osuszenia gruntu.

Ponieważ Pan dążąc do postępu rolnictwa w kraju naszym, przez umieszczenie tylu szacownych artykułów o osuszaniu gruntów, za pomocą drenowania, w jednym z nich zamieścił pobieżny opis maszyny używanej u siebie w Kąpiętynie do robienia rurek, a ponieważ takowa maszyna byłaby najstosowniejsza dla kraju naszego, jako i tania i dobrze swą czynność wypełniającą, przeto udaję się do pana w imieniu ziemian naszych, prosząc abyś raczył opis dokładny maszyny do robienia rurek, wraz z rysunkiem i wykazaniem rozmiarów każdej części ją składających, objaśniając sposób działania jej za pośrednictwem *Korrespondenta*, podać do powszechnej wiadomości, a przyczynisz się Pan do postępu tym więcej, gdyż ogół korzyść będzie, i dasz możność zaprowadzenia tej ważnej melioracyi ziemianom, czekającym z utęsknieniem na najtańszy i najlepszy sposób osuszania swych gruntów. — Dnia 4 Lutego 1856 r.

R. Rayzacher.

Ogłoszenie.

Znajdują się do odstąpienia w Fabryce Cukru w Poturzynie, w Guberni Lubelskiej, Powiecie Hrubieszowskim położonej:

1. Machina parowa z fabryki B. Goodfellow w Hyde pod Manchester, o sile 8 koni, z wałem obrotowym na filarach, z kołem zapędowym obtoczonem, do pasa pociągowego zastosowanem. W połączeniu są dwie kompletne pompy powietrzne i jedna pompa wodna. Połączenie to usuniętem być może, skoroby machina do innej czynności służyć miała.

2. Dwa kompletne maneże, silnej bardzo budowy, każdy na 8 par wołów, do tychże wały kute, tryby, skrzynie do szandarów i t. d.

3. Trzy hydrauliczne prassy dziesięcio-calowe.
4. Dwie " " ośmio-calowe.
5. Dwie pompki hydrauliczne Spillero-wskie, każda z nich dla dwóch pras.
6. Tarka Magdeburgska, najnowszego fasonu, z zapasowym cylindrem. — O przedmiotach i warunkach ich nabycia szczegółowo dowiedzieć się można w fabryce Cukru w Poturzynie, każdego czasu, a u właściciela fabryki, w Warszawie, na Lesznie Nr. 660, do dnia 15 Marca r. b.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Z B O Ż E.

Grojec, 14 Lutego 1856 r. Na ostatnim targu płacono tu ceny następujące: Pszenicy korzec rsr. 9 kop. 75 (rsr. 16 kop. 25 czetw.) Żyta korzec rsr. 7 kop. 50 (rub. sr. 12 kop. 50 czetwiert.) Jęczmień, rub. sr. 5 kop. 25 (r. sr. 8 k. 75 czetw.) Owsa r. sr. 3 k. 45 (rub. sr. 5 k. 50 czetw.) Kartofli rsr. 2 kop. 25 korzec (rub. sr. 3 kop. 75 czetwiert.) Grochu korzec rub. sr. — kop. — (rub. sr. — kop. — czetw.) Rzepak korzec rsr. — kop. — (czetw. rsr. — kop. —) Buraków korzec rub. sr. 1 kop. 14 (czetw. rub. sr. 1 kop. 90.) Gryka rub. sr. — kop. — korzec (rub. sr. — kop. — czetwiert.) Siana pud 27 kop. Słomy kopa rub. sr. 2 kop. 50. Okowity garniec rub. sr. 1 kop. 50. Szumówki garniec kop. 96, z konsumcyą. — Dowieziono w ciągu tygodnia korcy 200. Znajduje się na składach 200.

Gdańsk, 14 Lutego. Przy zimniejszej rozwadze i rozpatrzeniu się bliższem w resursach zbożowych, tudzież potrzebach konsumcyj chwilowy popłoch ustąpił; a targi tak londyńskie jak i prowincjonalne trzymały się mocniej, okazując wyraźną ku podwyższeniu dążność, dowozy też były szczupłe, bo rolnicy ochłonawszy z przestraszenia, nie cisnęli się ze sprzedażą. Kupcy zaś, zwłaszcza na piękne partye, musieli wyższe postępować ceny.

W ciągu tygodnia do Londynu przybyło:

	pszenicy	jęczmienia	owsa	bobu	siemię lnia.	maki.
				grochu	i rzepak	centnarów
z kraju	3668	5054	10001	1205	—	33160
za granicy	4338	2370	7340	566	—	5377

We Francyi i w Belgii handel zbożowy ożywił się, a ceny o 5 do 6 fr. podniosły się na worku.

W Holandyi i Hamburgu ceny żyta znacznie poszły w górę. Na pszenicy podwyższenie nie było tak wyraźne; wszakże transakcyje miały miejsce na korzyść sprzedających.

Na naszej giełdzie mało mieliśmy ruchu; wszakże na pszenicę nawet niedużą, łatwiej znajdowali się ochotnicy, a żyto o całe 20 guld. płacono wyżej.

Dowozy zawsze są bagatelne; a co do pszenicy w ogólności niedużne w gatunku i najrozmaitsze w wadze.

płacono za łaszt wagi funt. hol.	guld. prus.	korzec warsz.	
		r. sr. k.	r. sr. k.
Pszenicy świeżej od 110 do 120	480 — 600	5 41½	6 76½
" " 122 — 128	595 — 750	6 71½	7 61
2-letniej 128½ — 130	820 — 900	9 8½	10 — ½
Żyto 117 — 121	565 — 582	6 37½	6 60

Czas mieliśmy piękny i ciepły. Wisła z małymi wyjątkami puściła.

Kursa zamian. Londyn 201½, Amsterdām 102½, Hamburg 45¼.

Alexander Makowski et Comp.

Od Redakcyi.

Upraszamy autora artykułu, pod tytułem: *Porównanie, z Radomskiego nad Pilicą* — o nadesłanie dalszego ciągu i końca, gdyż inaczej drukować go nie możemy.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 8 (20) Lutego 1856 r.	ŻADAJĄ		DAJĄ	
	r. sr.	kop.	r. sr.	kop.
I. WEXLE.				
Berlin 100 talarów	2 M.	95 40	95 25	
Gdańsk 100 talarów	2 M.	—	—	
Hamburg 300 b. m. k.	2 M.	—	—	
Londyn 1 funt sterlin	3 M.	0 45	—	
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—	
Moskwa 100 rub. sr.	1 M.	99 50	—	
Petersburg ditto	1 M.	—	—	
Paryż 300 franków	2 M.	77 25	—	
Wiedeń 150 zlr.	2 M.	93 30	—	
Wrocław 100 talarów	2 M.	—	—	
2. MONETY.				
Pół-Imperyaly Rossyjskie		5 27½	—	
Holenderskie dukaty nowe		—	—	
" " " " stare ważne		—	—	
Frydrychsдоры Pruskie		—	—	
Rossyjskie Assygnaty		—	—	
Austryackie bilety bankowe za 150 zlr.		—	—	
3. PAPIERY.				
Oblig. Skarbowe za 100 rub. sr.		83 95	83 45	
oprócz kuponu 4%		—	—	
Listy zastawne białe II okresu oprócz kup.		—	—	
" " III " " za 15 r. sr.		14 90	14 88	
Obligacye udziałowe . . . . . na 300 zlp.		—	—	
Obligacye cząstkowe . . . . . " 500 " " "		—	—	
Certyfikaty Banku lit. A. . . . . " 300 " " "		—	—	
" " " " B. . . . . " 200 " " "		—	—	
Dowody Komissyi Centr. Likw. za 100		—	—	
Nowa Rossyjska pożyczka z 1854 5% oprócz kup.		97 72	97 22	

(* Wartość kuponu od listów zastawnych kop. 9¼

Od nowej Rossyjskiej pożyczki rsr. 1 kop. 77¼

KURS GIEŁDY BERLINSKIEJ

Dnia 17 Lutego 1856 roku.	ŻADAJĄ		PŁACĄ	
	r. sr.	kop.	r. sr.	kop.
P A P I E R Y				
Rossyjska 5ta pożyczka, nowa 5%		—	94¼	
Rossyjsko-angielska pożyczka 5%		103½	—	
Rossyjska 6ta pożyczka 5%		—	—	
Polskie Obligacye Skarbu 4%		—	80½	
" Listy Zastawne nowe		92¾	92½	
" Obligacye 500-złotowe		87¾	87	
Certyfikaty B. P. na Oblig. cząst. lit. A. 300 zlp.		91	90¾	
" " " " B. 200		—	20¼	